

**სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების
დაცვის
სამოქმედო გეგმა**

**დამტკიცებული: სსიპ „საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის“ აღმასრულებელი საბჭოს
2023 წლის 9 მარტის გადაწყვეტილებით**

სარჩევი

შესავალი	3
სიტუაციური ანალიზი	3
საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში გატარებული ღონისძიებები.....	4
ხედვა/მიზნები და ამოცანები.....	5
მონიტორინგი და ანგარიშგება.....	7

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოედგენს სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შშმ) პირთა უფლებების დაცვის სამოქმედო გეგმას 2023 წლისათვის.

დოკუმენტის შემუშავების მიზანია, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების ეფექტიანი დაცვის შელშეწყობა.

სიტუაციური ანალიზი

სამოქმედო გეგმის შედგენა, ერთი მხრივ, დაეყრდნო ისეთ საერთაშორისო ჩარჩო დოკუმენტებს, როგორცაა გაეროს კონვენცია „შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების შესახებ“, ხოლო მეორე მხრივ, ეროვნულ კანონმდებლობას, როგორცაა საქართველოს კონსტიტუცია და საქართველოს კანონი „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების შესახებ“.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-11 მუხლი („თანასწორობის უფლება“) ითვალისწინებს კონკრეტულ ვალდებულებას სახელმწიფოს მიმართ შშმ პირთა უფლებების დაცვის გაუმჯობესებისათვის. კერძოდ, „სახელმწიფო ქმნის განსაკუთრებულ პირობებს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებებისა და ინტერესების რეალიზებისათვის.“

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების შესახებ“ კონვენციით ნაკისრი ვალდებულებებისა და პრინციპების ეროვნულ კანონმდებლობაში უკეთ ასახვის მიზნით, 2020 წელს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ახალი კანონი „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების შესახებ“. კანონი მნიშვნელოვნად აუმჯობესებს შშმ პირთა უფლებრივ გარანტიებს ეროვნულ დონეზე. აღნიშნული კანონის მიზანია, შშმ პირთა სამართლებრივი მდგომარეობის მოწესრიგება, მათი უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავად საკანონმდებლო გარანტიების შექმნა და საქართველოს კანონმდებლობაში „შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების შესახებ“ გაერო-ს კონვენციის ძირითადი პრინციპებისა და ღირებულებების ასახვა.

აღნიშნული მიზნისათვის, კანონი აწესებს სახელმწიფო, ადმინისტრაციული ორგანოებისა და კერძო სამართლის სუბიექტების მიმართ გარკვეულ ვალდებულებებს.

შესაბამისად, საქართველოს ადვოკატთა ასოციაცია, რომლის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიზანსაც წარმოადგენს ხარისხიანი და სანდო მართლმსაჯულების სისტემის დამკვიდრების ხელშეწყობა, ქმედითი ნაბიჯების გადადგმით კისრულობს პოზიტიურ ვალდებულებას

წვლილი შეიტანოს შშმ პირების უფლებრივი მდგომარეობის, მათი დამოუკიდებელი ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებაში და ამასთან, ხელი შეუწყოს სამართალწარმოების განხორციელების პროცესში შშმ პირების ხელშეწყობას.

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში გატარებული ღონისძიებები

I. საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ, უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში გატარებული ღონისძიებები, რომლებიც შშმ პირთა უფლებების დაცვას, სერვისებზე მისაწვდომობის გაუმჯობესებას და შშმ პირებისთვის უკეთესი გარემოს შექმნას ისახავდა მიზნად წარმოადგენს 2 წლიანი უფასო იურიდიული დახმარების (პრო ბონო) პროექტი, რომლის განხორციელებაც ასოციაციამ 2018 წლიდან დაიწყო „ღია საზოგადოების ფონდის“ მხარდაჭერით და დასრულდა 2020 წლის შემოდგომაზე.

განხორციელებული პროექტი¹ მიზნად ისახავდა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისა და პალატიური მზრუნველობის საჭიროების მქონე პაციენტებისთვის უფასო იურიდიული მომსახურების გაწევას.

➤ პროექტის ფარგლებში ადვოკატის მიერ განსახორციელებელი საქმიანობის აღწერა:

- შშმ პირებისთვის და პალატიური მზრუნველობის საჭიროების მქონე პაციენტებისთვის იურიდიული კონსულტაციების გაწევა;
- სასამართლო დავებზე შშმ პირების და პალატიური მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პაციენტების ინტერესების დაცვა;
- სხვა იურიდიული ხასიათის მოქმედებები შშმ პირების და პალატიური მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პაციენტების უფლებების დასაცავად.

II. საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ, კანონის უზენაესობის მხარდაჭერის პროგრამასთან (USAID-PROLoG) თანამშრომლობის ფარგლებში, ადვოკატთა საკვალიფიკაციო გამოცდის პორტალში განხორციელდა ცვლილება. კერძოდ, არსებულ პორტალს დაემატა და დაინერგა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის (უსინათლო და მცირე მხედველობის მქონე) ადაპტირებული ვერსია. ადვოკატთა საკვალიფიკაციო გამოცდის განახლებული ფუნქციონალით უკვე ისარგებლა ორმა აპლიკანტმა.

III. 2022 წელს დასრულდა საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ახალი ოფისის მშენებლობა, რომელიც სრულიად ადაპტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე

¹ <https://bit.ly/379EHVV>

პირთათვის. შემუშავებული უნივერსალური დიზაინის შესაბამისად, უზრუნველყოფილია შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის დაწესებულების სრული მისაწვდომობა. ადვოკატთა ასოციაციის ახალ შენობაში შშმ პირთა მარტივად ნავიგაციის მიზნით მოეწყო სპეციალური აღმნიშვნელები. ასოციაციის ახალი ოფისის გარე პერიმეტრზე დაპროექტებული და აშენებულია პანდუსი ეტლით მოსარგებლებებისთვის, რომელიც შიდა სივრცეს ყველასთვის თანაბრად ხელმისაწვდომს ხდის, მთავარ დარბაზში ეტლით გადაადგილება თავისუფლად შესაძლებელი.

IV. ადვოკატთა ასოციაციის პარტნიორი/დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით, 2022 წელს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების ჭრილში დაიგეგმა და ჩატარდა 5 სიღრმისეული ტრენინგი, რომელში მონაწილეობა მიიღო და გადამზადდა 81 ადვოკატი.

ხედვა, მიზნები და ამოცანები

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ხედვას წარმოადგენს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების უფლებების დაცვის მიმართულებით ეფექტიანად დაგეგმილი სისტემური პროცესების და საერთაშორისო სტანდარტებთან მისადაგებული პოლიტიკის დანერგვა, მათ შორის საკვანძო საკითხს წარმოადგენს შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა პროცესში ჩართულობა.

აღნიშნული ხედვის განსახორციელებლად, სამოქმედო გეგმის ფარგლებში გამოვლინდა 2 მიზანი, 2 ამოცანა და 4 აქტივობა.

ლოგიკურ ჩარჩოში მოცემული აქტივობები გაწერილია 2023 წელზე. მომდევნო წლებში მოხდება წინამდებარე დოკუმენტის გადახედვა და განახლება.

ლოგიკური ჩარჩო

მიზანი 1.	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ეფექტიანი ხელმისაწვდომობა მართლმსაჯულებაზე, მათთვის საქართველოს კონსტიტუციით გარანტირებული დაცვის უფლებით სარგებლობის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე დროული და ეფექტიანი ადვოკატირების განხორციელება.
ამოცანა 1.1.	სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრთა (ადვოკატები) ცოდნის გაღრმავება.
აქტივობა 1.1.1	შშმ პირთა უფლებების შესახებ სატრენინგო მოდულის შემუშავება.
აქტივობა 1.1.2	შშმ პირთა უფლებების შესახებ სატრენინგო მოდულის შესაბამისად, ტრენერთა ტრენინგის ჩატარება.
აქტივობა 1.1.3.	საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის სასწავლო ცენტრის მიერ, ადვოკატთა განგრძობადი იურიდიული განათლების ფარგლებში, შესაბამისი ტრენინგების ორგანიზება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების შესახებ.
აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	
ა) გადამზადებულია მინიმუმ 100 ადვოკატი.	დაფინანსების წყარო: სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ბიუჯეტი და დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერა.

მიზანი 2.	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ განხორციელებული აქტივობების დაუბრკოლებელი მიღების ხელმისაწვდომობის გაზრდა.
ამოცანა 2.1.	სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ვებ გვერდის (www.gba.ge) ადაპტირება მცირემხედველი და უსინათლო პირებისათვის.
აქტივობა 2.1.1	ასოციაციის ვებ გვერდის ადაპტირებული ვერსიის არსებობისათვის ვებ გვერდის „გახმოვანება“ სპეციალური სოფტის მეშვეობით.
აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	
ა) საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ვებ გვერდი ადაპტირებულია/გახმოვანებულია.	დაფინანსების წყარო: სსიპ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ბიუჯეტი და დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერა.

მონიტორინგი და ანგარიშგება

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ, წინამდებარე სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული მიზნების, ამოცანებისა და აქტივობების განხორციელებაზე მონიტორინგსა და კონტროლს ახორციელებს ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭო პერიოდული ანგარიშების მიღებითა და უშუალოდ განსახორციელებელი აქტივობების დაკვირვება/დათვალიერება/მონიტორინგის გზით.

აღნიშნული სამოქმედო გეგმის აღსრულების შესახებ ინფორმაცია აისახება საქართველოს მთავრობის ყოველწლიურ ანგარიშში ადამიანის უფლებების დაცვის შესახებ, რომელსაც საქართველოს მთავრობა, ადამიანის უფლებათა უწყებათშორისი საბჭოს გავლით, წარუდგენს საქართველოს პარლამენტს.